

נוהל כתף קרה

לפני כשבוע, ערב שבת תשובה ויום הכיפורים, באולם בית הדין הגבוה לצדק שבירושלים, עמד קצין בכיר בצה"ל לבן דו מול מערצה שלא הכיר צה"ל, שחינך ודורת של חיילים על ערכי הרעות ואחוות הלוחמים, צה"ל שלא מפקיר צצועים בשטח, הפקיר את אל"מ איתי וירוב, מפקד חטיבת כפיר לשי ענה, בשרה המשפט מול בית דין של מטה.

ארגונים פוסט־ציוניים דרשו מבג"ץ לפתוח חקירה פליז לית נגד אל"מ וירוב, בעקבות עדותו במשפטו של סגן אדם מלול (שהואטם בהכאת פלסטינים בשעת מעצרו). וירוב, שבא לתמוך בפקודו במתן עדות אופי, התגלגל בעצמו, חר רשים ספורים לאחר מכן, אל מערכת המשפט, הפעם כנא" שם בניבוי לפעולות לא ראיות.

אפשר להתווכח על התוכנות שעלו במשפטו של סגן מלול, על הפעלת הכוח נגד עצורים, על הנלים כתובים ולא בתשמעותו של שיקול דעת במוטעה, במחויבה של תקלה או שגיאה מבצעית. אפשר אפילו לחשוב, שוב, על הגיבוי שנותנים מפקדים לפקודיהם לאחר הסטו מפקודות ויתר מיות של הצבא. אולם אי־אפשר ואסור מילים אקראיות שאמר צעית לפעולה שדגל שחור מתנוסס מעליה ולגרום לוליות המושג "פקודה בלתי חוקית בעליל".

אל"מ וירוב ניסה בלשונו הלא מיומנת לתת לכך ביטוי במשפטו של מלול, אך במקום לחלצו – כמצופה ממפקד בצה"ל – דרך על מוקש פוליטי ונתר לרמס מול עיני הציבור כולה. מאז אותו יום שבו הפכו מילים אקראיות שאמר כמשפט לראיות מפלילות בתקשורת, משוטט אל"מ וירוב בכנכי הפוליטיקה הצבאית מותרם ומבודד על ידי מפקדיו, שבמקום אחר ובזמן אחר נהגו כמוהו בדיוק.

מבחינת ארגוני זכויות האדם כל קצין שהשתתף בלחימה ביו"ש וכל מפקד שנטל חלק במבצע עופרת יצוקה עוברת יצוקה ראוי למצע לודין פלילי

את האות לסיבוב הנוכחי נתנו ארגוני זכויות האדם, שבעיניהם אל"מ וירוב הוא פושע מסוכן שיש להעמידו לדין פלילי. בפרקליטות הצבאית שמעו את הקולות, הכי רו את הבעייה, ואף ידעו היטב שבעיני העותרים וירוב הוא רק אמצעי. מבחינת ארגוני זכויות האדם כל קצין שהשי" תתף בלחימה ביו"ש וכל מפקד שנטל חלק במבצע עופרת יצוקה ראוי לעמוד לדין פלילי – משפט מלול היה רק הסיי בה המיירות. והנה, למרות זאת קיבל אל"מ וירוב כתף קרה מככירי הצבא והפרקליטות.

מול העתירה הקנטרנית לבג"ץ הגיב הצבא בקול רפה, כמעט בתהעלמות. תגובה משפטית לקוגנית, משמעותית היא שעניינו של וירוב נמצא עדיין בבדיקה. ללא סוגרי רים ידועים, הלאה להתברר המתבקשת על כך שהטיפול בכך צין מוצה כבר בהעדפה פיגורית של הרמטכ"ל, ובעיקר ללא הגיבוי המתבקש שהיעדרו הורגש חוק כל־כך בין כתלי בית המשפט. וירוב נאלץ להגן על עצמו לבדו, שכמסביבו בני משפחה וחברים קרובים.

אין זה סוד שצה"ל נתון בימם אלה בעיצומה של מתקן פת תקשורתית חסרת רומחה על מוסר הלחימה שלו. במלחמה מול ארגוני גרילה וטרור יש הרבה שטחים אפורים והרבה מבי חני מוסר, שצה"ל עמד בהם, עד כה, בכבוד. קשה להתווכח על הטענה שצבא בפרשיות וירוב עולל להוסיף עוד כמה נקודות שחורות לתרמית הבעייתית ממילא של הצבא. ולמרות זאת, וירוב היה (כאשר העיר) ועודנו גם ויהם לביוש מרים.

עוד נכונו לקציני צה"ל ימים קשים מול "אוהבי ישראל" בערכת החוק הבינלאומי. מי שלא רוצה למצוא אותם שם נ" צבים לבינם, כדאי שישימו כבד עשוי בתוך הבית על וכותם של קצינים לגיבוי מלא, גם אם הוא הוטיב שהם טעו. ■

© כל הזכויות שמורות ליידיעות אחרונות בע"מ אין להתייך, להפיץ, לשכפל, לצלם, לתרגם, לאחסן במגרי מידע, לשדר בדרך כלשהי (בכתב, ברדיו או במדיה אחרת) – לנכח אמצעי אלקטרוני, אופטי, מכני או אחר – חלק כלשהו של היצירות ולנחות מוסקט אחרים. יצירות, מפות, תמונות, תמונות הוגנה סקסטואלית והן נדפסו מתוצרים לרבות באמצעות הקלטת והקלדה, ללא אישור מפורש בכתב מהמוציאה לאור, ידיעות אחרונות בע"מ

עמנואל רוזן • בין עזה לריו עוצמתה של החולשה

ביום שיש, כשעם שלם יושב נפעם, עצוב ומתוסכל מול גלעד שליט הקורא אליו מן המעמקים, הרחים הוועד האולי" מפי את העולם וקבע שריו רהיז'רו, היא ולא שיקגו של ברק אובמה, תארח את המשחקים האולימפיים של 2016. צריך הרבה דמיון כדי למתוח קו מחבר בין עזה לריו ובין אחוות הע' מים האולימפית למופע האימים ההמאסי, אבל אפשר להוציא מסקנה דומה משתי הדרמות הכל־כך לא פחותה אלה: בער' לם המודרני יש לעיתים עוצמה אדירה לחולשה, ובאותה מי' זה יש גם מגבלות אריות לא פחות לכה.

ה"כ ישראל חסון, שהיה סגן ראש השב"כ, אמר בסוף הש' בוע כי בהביטו בקלטת שליט הוא חש לא רק צביטה בבטן אלא גם כעס ותסכול עמוק, קשה שלא להבין אותו. 60 קילו' מטרים מדרום לתל אביב יושב כבר כ־1,200 ימים חייל אומי' לל ושואל "למה"? וכל הגנרלים והשריאים והמדינאים הביטחון הממוללים של המעצמה הצבאית המכונה "מדינת ישראל" עומדים נבוכים וקצרי יד ונטולי תשובה.

ארגון טרור קטן, שפועל במרחק יריקה מציטנו, כזה שא' נתנו יודעים מי הם ראשיו והיכן פחות או יותר הם חיים ופר' עלים, מצליל לטרטר מדינתנו וזוקק עם צבא שאין טוב ממנו, ועוזבה לנו שהחלש והקטן (ובמקרה הזה כמונן גם האכור נו' טול העכבות) יכול לעקוץ את הגדולים ממנו, ואולי לא לנצח אותם במלחמה הגדולה אבל כן לצבור הישגים טקטיים שיע' ציבו ויתסכלו אותם עד מאו.

רבים בעולם, וכמוכן גם אצלנו, מביטים כבר כמה חודשים בלעג לעבר המנהיג החזק ביותר בעולם, ברק אובמה, ואינם מבינים מדוע אין הוא שולף את החרב מגדרה, נתן את האות ומראה הפשפש הקטן הממוכר אתמדינג'אר מאיפה משתין הדג החוק. למה להתמתן? למה להסס? מדוע, שואלים המתרי'

דיע, להתבות ולגלות חולשה במקום להכות ולהחריב? ומ' שום, הם מוסיפים באותה נשימה ממש, להבליג גם מול צפון קוריאה? ואיפה ג'ורג' בוש, שהבטיח אחרי פיגוע התאומים ל"שלוף את בכירי אל"קאעידה ממחלייתיהם, ועדיין לא מצא, לא הוא ולא מחליפיו, את ראש הנחש בן'לאדן?

גם בעניינו של גלעד שליט נשאלו בשנים האחרונות שאלות דומות. רבים וטובים המליצו, למשל, להשחרר את נצרת האיפקו, לחטוף את איסמעיל הגייה ואת אחמד ג'עבר וחבריו, ונראה או

אריאל רובינשטיין • אוניברסיטת בתי הקפה

הידיעות על מותה היו מוקדמות מדי

ניו־יורק. ידיעה שיתון ישראלי הביאה כמה מידידי לע" קרץ אתיו על התמוטטות עתידית של ביתי השני – אונכי' רסיטת בתי הקפה של תל אביב. לפי הידיעה הביאו המשבר הכולכלי וריבוי "המשתמשים במחשבים הנייזיים שיושבים כל רים שימוש במחשבים. בסוף השבוע מחשבים אינם רצויים. משים בחשמל ובשירותים" לשינוי מדיניות בכתי הקפה של האצוויילוציה המערבית, הוכרזו כפרסונות נון גרטה, ו"השרי כיכ' להתחר' ליהם זאת נערמה מרמוזים רעניים לחטימת השק' עם השמטליים".

הידיעה היכתה אותי בתדהמה. מביחורות אתנו, הישרא' לים, ברור שלג כזה, השוטיף לא בניירוקיז, יגיע לעירנו באביב ויחריב את המפעל התרבותי החשוב של העיר תל־אביב במוצאי' שנת המאה שלה. ואני, אנה אנה ג'י, יצעל פיר' סם אותה למחרת היום, תוך ההלטה המקור. אבל עיתון השואה מביקור בשני בתי קפה בניו־יורק, שאותם במקרה הכרת, וק' ליו היה לי להבין איך הם מרגינים את התהליך העמוק שבו הבחין. בית קפה אחד שנוכר בכתבה היה "קפה דנטה", שבמרכז הוויל'. חלפתי ליד אינספור פעמים והעולם לא ראיתי שם מישהו עובד עם מחשב. מדובר בבית קפה עם קפוצ'ינו משוכח וקינוחים איטלקיים מגניבים. אין מוויקת רקע רועשת. מקום אידיאלי לשיחות רעים אחר הצהריים ובלילה.

פקדתי אותו באחרונה שוב. השרותים נתורו רק לארוחים ומחשבים ניידים לא נוכחים. שאלתי את העובדים. חיבור לאינטרנט אין וגם לא היה שם. לפחות מאז שבית הקפה עבד

בועלם הישן, בעיקר בסרטים הרבים שנעשו עליו, היה מספיק להיות חזק ושרירי כדי לנצח. המציאות כנראה מורכבת יותר

מתוסכלים וכועסים, להבדיל, היו בסוף השבוע הזה גם תר' שבי וקברניטי העיר שיקגו. נשיא ארה"ב התגייס כדי להביא אליהם את האולימפיאדה של 2016, מה צריך יותר? אובמה שאג – מי לא יירא? אז זהו, שאף אחד כנראה. אלה שאמורים היו לכרוע ברך מול עוצמתו של האיש החזק ביותר בעולם, לא מיצמצו והעניקו את הפרס הגדול לריו דהיז'רו האנדרדור' גית, הענייה, החריבנית, ו' שרובנו לא יודעים אפילו איך קו' ראים ל"אובמה שלה".

איתן הבר • פרשת שליט, סיכום ביניים מצד אחד ומצד שני

מצד אחד, אי־אפשר ואסור להתעלם מאנחת הרווחה הארי' רה שנשמעה ביום ששי אחר הצהריים בכל בית בישראל: הוא חי, נהנה הוא לפנינו, נושם, קורא ואפילו מחייך. **מצד שני,** אי־אפשר ואסור להתעלם מאנחת הרווחה הארירה שנשמעה ביום ששי אחר הצהריים בכתי מאות משפחות פלסטיניות – הורים ובני משפחות של רוצחים נתעבים שייצאו בקרוב לחופשי: הנה הם לפנינו, נושמים ומחייכים מאוזן לאוזן.

מצד אחד, אי־אפשר שלא להסתתף בשמחתה של משפחת שליט שאהרי כמעט 1,200 ימים ובעיקר לילות ראתה את הבן מול עיניה. מסע הייסורים שעברה המשפחה הוו בשלוש הש' נצד האחרונות הפך אותה לחלק בלתי נפרד מכל בית בישראל. **מצד שני,** אי אפשר שלא להדהר כרגע בגורל הצפוי למשפ' חות ישראליות בעקבות שחרורם של מאות רוצחים ושובם לפ' עליות טרור ונקם אחרי שחרורם מן הכלא (אם כי ניתנה האמת להיאמר שפעטים, יחסית, מכין המשתחררים בעסקות השונות עד כה חזרו לפעולות טרור).

מצד אחד, נכמר הלב לראות נערות, ממש ילדות ונשים צעירות, פלסטיניות, חורות הביתה לחיק משפחותיהן. איזה רגע אנשי. **מצד שני,** אי־אפשר לשכוח שמדובר בתורות רוצ' חות, חלאת שבטירופן היו מוכנות לאבד את חייון כדי לקטוף חיי ישראלים. מצדנו, שהיו נקבות בכלא עד יומן אחרון.

אנחנו יודעים שחמאס הוא הקובע, וייתכן שבעתיד נצטרך להידבר איתו. אבל בינתיים נא להכות בו כמה שאפשר, ושגולדסטון יתפקע

מצד אחד, אי־אפשר להכחיש (ומי רוצה להכחיש?) שגל' עד שליט נראה בריא אחרי למעלה משלוש שנים בכלא ההמאס. **מצד שני,** מי יודע מה קורה לנפש של צעיר שנמצא בורד בתא או בחדר, הזמן חולף אט, והוא, אולי, מנותק מהיריעה שמדינה רציני, ואפילו כדי לכתר בתי קפה צריך להבין משהו. אז אחיי גיבורי בתי הנסיקה של תל־אביב, האיננו לצפירת הרגעה המושמעת הייטר מהוויל', שעה שאני מוקף בכרונים ש'ט 160? היו ישראלים שתוחו אחרי שנים בכלא הסורי ונוקפו לטיפול רפואי אינסופי.

מצד אחד, גלעד שליט, כנראה ובקולו, נראה ונשמע עצוב אך שולט בנפשו. יהיו שיאמרו כאן: אם זה מצבך, יש לנו עוד

מצד אחד, גלעד שליט. **מצד שני,** בניית פצצה גרעינית באיראן. ■

דעות אחרונות

4.10.2009

ברוך לשם • קלטת שליט

אנושי, אנושי מדי

טוראית ג'סיקה לינץ' בת ה־19 הייתה חיילת בצבא האמריקאי, שנשבתה בידי העיראקים במלחמה ב־2003. לינץ' נסעה בשיירת אספקה שנפלה למארב של חיילים עיראקים ונפצעה לאחר שרכבה התהפך. היא נלקחה בשבי ואושפזה בבית חולים מקומי. בפשיטה שערכו כוחות קומנדו אמריקאיים, שנחתו במסוק ליד בית החולים, היא חולצה. בתחזק עיתונאי שנערך לאחר מכן נטען שלא היו כלל חיילים עיראקים בבית החולים ושהרופאים שם הציעו לאמריקאים להעבירה ליריהם, אך אלה סירבו והעריפו פשיטה שצולמה על ידי כסגנון של סרט פעולה הוליוודי. הסרט הופץ לכל תחנות הטלוויזיה בעולם וגרם לשמחה רבה בציבור האמריקאי.

לינץ' היא עדות לכך כיצד סיפור אנושי, שהיה כל־כך שולי במלחמה שבה נהרגו בהמשך אמריקאים כה רבים, יכול למקד סביבו תשומת לב והתרגשות כה גדולה. גם ממשלות למרו את הלקח הזה, והן מבינות שאוחרים, כמו אלוחים, נמצאים בפרטים – במקרה הזה בפרטים האנושים.

הסיפור של גלעד שליט, שהקלטת ממקום שביו בעי זה שרורה בסוף השבוע, שידך לזן הזה של סיפורים אנו' שיים. המשא ומתן שלחזורו והסיקור התקשורת' הגלווה אליו סותרים לכאורה כל היגיון לאומי. במקום שהמפקדים על ניחול המשא ומתן יצליחו ליצור ריס־אינפורמציה בכך רב חמאס כדי להקריט את מספר המתחבלים שישוחררו בקי סקה, הפרסומים התקשורת' הישראלית דווקא בולמים את האפשרות הוו. כמו האסיר שחורף על דלת תאו את מט' פר הימים מאז שהוא נכלא, כך חורתג הטלוויזיה מדי ערב על מסכה את מספר הימים של גלעד בשבי' מה צריך להבין הציבור הישראלי מן הספירה הזו? שמישהו פה בממשלה לא עושה את העבודה שלו. שדי, צריך לגמור את הפרשה הוו ויעלה כמה שיעלה.

הנרי קיסינג'ג', שהיה שר החוץ האמריקאי, אמר שהי סכם טוב הוא כזה ששני הצדדים לא יהיו מרוצים ממנו באותה מידה. לפי כל הסימנים, והקלטת היא אחד מהסי' מניס, אנו קרבים להסכם שרק חמאס יהיה מרוצה ממנו. למרות זאת, מומכתרת התקשורת הישראלית לסיפור שח' רוור של שליט ומתעלמת לכאורה מן הנוק האפשרי לסיי קור האינסופי הזה.

ניתן לתת לכך שני הסברים: האחד, הציבור כבר לא סור מך על שיקוליה ההנהגה הישראלית. מרדכי בר־און, מי שהיה קצין חינוך ראשי בצה"ל ולימים חבר כנסת, אמר פעם: "ישראל, יותר מכל מדינה דמוקרטית אחרת בעולם רת' מה את השקפות אוהיחיה לצורכי הביטחון. קודם כל, משום שאישי הביטחון – דוד כן גוריון, משה דיין ושמועזן פרס – ידעו יותר מאחרים ולא איפשרו דיון בנושאים אלה, באמצ' עות השימוש בצנזורה". מאז, המנהיגים התכווצו והאזרחים גדלו. הציבור פה החליט שהוא שותף לגיחול ענייני המדי' נה לא רק בימי בחירות, אלא גם בימי הכרעות.

ההסבר השני הוא שסיפור משפחת שליט הוא סיפור אנושי מהמעלה הראשונה, שבו משפחה פרטית הפכה למי' ששחה לאימויה. הזמן קנה בשלף מאז החטיפה והאמפתיה שבני משפחת שליט מעוררת בכלי התקשורת, הפכו אותם לדמויות גירות בסלון ביתנו. גלעד שליט לא יחזור רק לכינון אלא לבתיים של כולנו.

הזי טבעה של התקשורת במדינה דמוקרטית, המאפש' רת לאזרחיה לבחור בין אגות ההיגיון שלהם לבין מחוחות הלב. גם נתניהו הבין את הרוח הישראלית הוו וזאת שי' דור הקלטת. לשכתו אמרה שזוהי הוכחה לגויים שגלעד חי, אבל זה גם תמריץ ליהודים לשלם את המחיר שחמאס וורש. אנושי, (אולי) אנושי מדי, כפי שכתב פרידריך ניטשה. ■